

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka: Bc. Barbora Jubánková
Studijní program: Učitelství pro 2. stupeň základních škol
Studijní obor: Ruský jazyk a literatura, Anglický jazyk a literatura
Téma: Interkulturní komunikační kompetence na základních školách v České republice
Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph. D.
Oponentka práce: doc. Galina Kosych, CSc.

V diplomové práci je prezentována snaha porozumět jednomu ze složitých problémů, jehož řešení je potřebné nejen v současném školství, ale i ve společnosti jako celku. Téma *Interkulturní – Multikulturní* komunikace, její směry a definice nejsou dosud ve vědě dostatečně probádány.

Autorka, která se zaměřuje na jeden z aktuálních aspektů teorie Multikulturní – Interkulturní komunikace, zkoumá možnost uplatnění výsledků jednotlivých vědeckých výzkumů ve školní praxi. Přístup k výkladu vybraného tématu se odráží v zevrubném obsahu, který zahrnuje část teoretickou a praktickou – empirické šetření (str. 6–7).

První čtyři kapitoly (str. 9–42) jsou rozděleny do několika podkapitol, v nichž je vyložen terminologický aparát diplomové práce. V kapitolách *Kultura* (str. 9–17), *Komunikace* (str. 18–23), *Kompetence* (str. 24–26) a *Interkulturní komunikační kompetence* (str. 27–42) je mj. poukázáno na nejednoznačnost definic slov *Multikulturní* a *Interkulturní* (str. 15–16). Takto je vysvětleno využití termínu *Interkulturní* z názvu práce (str. 16): „Označení multikulturní a interkulturní mají původně odlišný význam, avšak terminologie není u nás ani ve světě kodifikována. (Kostková, 2012, s. 20) V pedagogické sféře je podle Zerzové s termíny interkulturní a multikulturní zacházeno nesystematicky. Důvodem k tomu je původ pojmů a termínů z různých věd. (Zerzová, 2014, s. 14).“

V první kapitole je zachycen „Kulturní ledovec“ a komentář autorky k jeho schematickému vyobrazení. V podkapitole 1.1 je lakonicky objasněna typologie kulturních dimenzí podle G. Hofsteda, které mají význam v oblasti analýzy interkulturní komunikace – *Hofstedeho kulturní dimenze* (str. 11). Tuto část práce zakončuje stručný vhled do *Kulturního dialogu podle Bachtina* (str. 16–17).

Autorka diplomové práce se v první kapitole (*Kultura*) opírá o celou řadu odborných výzkumů v této oblasti (Kostková, 2012, Popelková, 2010, Janebová, 2010, Morávková, 2011, Niklesová, 2006, Průcha, 2001, Polášková, 2012), citováni jsou Geert Hofstede (2024), Volkova (2019), Stukalova (2010) a další.

Podkapitola 3.1 – *Komunikační kompetence* – obsahuje stručnou historii teorie o komunikační kompetenci – definici švýcarského strukturalisty Ferdinanda de Saussure, amerického lingvisty Noama Chomského, amerického lingvisty Della Hymese a dalších badatelů.

V této a v následující kapitole práce jsou představeny didaktické aspekty interkulturní komunikační kompetence, je uveden teoretický materiál a schémata převzatá z monografie K. Kostkové *Rozvoj interkulturní komunikační kompetence. Pedagogický výzkum v teorii a praxi*.

Zvláště je třeba zmínit, že v posuzované diplomové práci je důkladně objasněna praktická část (str. 43–68). Autorka formuluje cíl, odůvodňuje svůj přístup k výzkumu, obsah otázek pro studující, nositele jiné kultury, pro školní kolektivy a pedagogy (příprava na práci se studujícími, s rodiči atd.), přítomnost didaktických materiálů, doporučení.

Výsledky uskutečněného výzkumu jsou graficky i smysluplně slovně podloženy (podkapitola 5.6.4 – str. 67–68).

Závěr:

Cíle výzkumu bylo dosaženo.

Není pochyb o efektivitě provedeného výzkumu pro výuku pedagogiky, didaktiky a pro školní praxi.

Otázky k obhajobě:

Nakolik seznámení se s teorií interkulturních dimenzí G. Hofstede a teorií dialogu kultur M. Bachtina obohatilo Vaši představu o zkoumaném tématu?

Práce je ukončena řadou otázek (5.6.4 *Závěrečný komentář*) týkajících se integrace studujících ve školách, ve školních kolektivech atp. (str. 67–68). Uvažujete o tom, že se budete dále věnovat tématu, které jste si zvolila pro svou diplomovou práci?

Navrhuji hodnocení:

v Hradci Králové 2. 6. 2024

doc. Galina Kosych, CSc.